

PÆDAGOGISK VEJLEDNING

DET ER SVÆRT AT
VÆRE GOD, NÅR
MAN HADER HELE
VERDEN

GLENN RINGTVED

EN GOD DRENG

GYLDENDAL

Udarbejdet af
Pæd. konsulent Hanne Schriver

VIA Center for Undervisningsmidler

Indholdsfortegnelse

TIL LÆREREN	.3
Forord	.3
Om romanen	.3
Parafrase	.3
Serien Spurt	.3
Skriverprisen	.3
Målgruppe	.3
Faglige Mål og it-kompetencer	.4
Bemærkninger om vandsymbolikken	.4
Bemærkninger om talemåder	.4
UNDERSVINGNSFORLØB	.5
Før romanen udleveres	.5
Romanen læses	.5
Efter romanen er læst	.5
• Parafrase	.5
• Det kapitel, der gjorde størst indtryk	.5
• Kapiteltitler	.5
• Hovedpersonen Jonas	.5
• Fed	.5
• Jeg-fortæller	.5
• Sammenfatning	.5
• Vand	.5
• Trekantsdramaet i efterårsferien	.6
• Miljøer	.6
• Talemåder og drenge som Jonas	.6
• Oplæsningsopgave	.6
• Evalueringsopgave – fortolkningsopgave	.6
• Evalueringsopgave – en anmeldelse	.6
Perspektiverende tekster, romaner og andre udtryksformer	.6
Litteraturliste	.7
Links	.7
Bilag	.7
Bilag 1 Omslagsbillede	
Bilag 2 Tankestrøm s. 69 – s. 70	
Bilag 3 Tale og tanke	
Bilag 4 Efterårsferien, et trekantsdrama	
Bilag 5 Anmeldelse – skabelon og genre	
Bilag 6 Bent Rasmussen (ansvarsh.) og Skriverprisudvalget: Skriverprisen 2013. Uvm. 2013	
Bilag 7 Steffen Larsen: Opvarmningens kunst. Børn & Bøger. Nummer 4. 2013	
Bilag 8 Kirsten Aggerholm: Glenn Ringtved. En god dreng. Børn & Bøger. Nummer 4. 2013	

TIL LÆREREN

Forord

En god dreng af Glenn Ringtved er en roman, der stiller spørgsmåltegn ved, om hovedpersonen er en god dreng – og hvorfor han er svær at være god ved. Romanen stiller spørgsmålet: Hvad sker der med et menneske, der udsættes for utallige svigt?

En god dreng er endnu en realistisk roman om omsorgssvigtede børn blandt flere ungdoms- og børneromaner, der er udkommet i de senere år.

I Skriverpris-publikationen (se Bilag 6) om *en God dreng*, står der, at den også rummer et litterært indlæg i debatten om inklusion og rummelighed, fordi det hele ikke er så enkelt. Derfor husker man også romanen efter endt læsning!

Som bilag 7 og 8 findes artiklen *Opvarmningens kunst* og anmeldelsen fra Børn & Bøger nr. 4 2013. Begge er indsat med tilladelse fra redaktør Gitte Frausing, Børn & Bøger.

Publikationen om Skriverprisens 2013 er indsat med tilladelse fra asvarsh. redaktør Bent Rasmussen.

Om romanen

Handlingen strækker sig fra hovedpersonen Jonas lige er ankommet til bostedet Hellestedet, og til han oplever, at stedets leder har en vis forståelse for hans situation, og til han oplever, at en af de andre drenge, Adam, har ville glæde ham.

Romanen vækker modsatrettede følelser i læseren – og det gør læseoplevelsen stærk, samt nuancerer analysen og fortolkningen af romanen. Jonas mangler i den grad redskaber til at klare sig og forstå, at der er nogle grænser mellem mennesker, som man skal afkode for ikke at støde dem fra sig. Jonas tager 'hele hånden', når han får en lillefinger.

Som læser spørger man sig selv undervejs i læsningen: Kan noget blive bedre for Jonas? Og måske er der en vej ud af Jonas' ensomhed, når den lille korte roman slutter. Antydningen er der.

Parafrase

Hovedpersonen Jonas ankommer til bostedet Hellestedet, da hans plejeforældre skal skilles. Romanen skildrer Jonas' ensomhed både på hjemmet for utilpassede unge og i skolen, hvor han er én, der kommer fra Hellestedet. Den pædagog, han knytter sig til, siger op.

Jonas redder klassekammeraten Andreas, der tidligere har afvist ham, fra at drukne. Jonas bliver en helt for en kort stund, og da Andreas' forældre finder ud af, at Jonas intet sted har at holde efterårsferie, kommer han med familien til Spanien.

Det store problem er stadig, at Andreas ikke ønsker Jonas' selskab. De to drenge er på alle måder for forskellige til at blive venner. I et trekantendrama mellem Andreas, ferievennen Claes og Jonas bliver forskelligheden for alvor synlig. Jonas reagerer uhensigtsmæssigt og kommer

hjem til bostedet i utide. Her oplever han, at lederen ikke fordømmer ham, og at drengen Adam har forberedt hans hjemkomst, ønsket at glæde ham og ventet på, at de to skal gøre noget sammen.

Serien Spurt

Serien *Spurts* første udgivelse er *En god dreng*. Spurt er:

- Korte og sprogligt lette bøger
- Store historier, der lægger op til diskussion
- Bøger skrevet for unge/udskolingen

Skriverprisen

Romanen modtog *Skriverprisen 2013*. Prisen uddeles af Undervisningsministeriet. Den uddeltes første gang i 1995 – og er opkaldt efter den første modtager: Esther Skriver.

Det er, hvad man godt kan forledes til at tro, altså ikke en pris, der har fået sit navn efter verbet skriver, selv om man skal være en god skribent for at skrive kvalitetslitteratur, der er let at læse.

Prisen gives til en skøn- eller faglitterær forfatter, der skriver læservenligt og tilgodeser de læsere, der kan have læsevanskeligheder, og som derfor kan have svært ved at tilegne sig litteratur. Der lægges vægt på sproglig, indholdsrig og grafisk tilgængelighed. Kriterier for, at et værk/en forfatter kommer i betragtning, er:

- Bogen har litterær kvalitet
- Bogen er sproglig let tilgængelig
- Bogen er af layoutmæssig høj kvalitet
- Bogen henvender sig til læseren som ligemand

Målgruppe

Kernemålgruppe: 7. – 8. klasse. Anbefalingen i denne vejledning.

I søgebasen er den angivet som litteratur fra 8. – 10. samt visse ungdomsuddannelser (se desuden afsnittet om Serien *Spurt*).

141 sider. 18 kapitler. Korte og overskuelige kapitler. Åben sats. Læseteknisk kan romanen læses af ældre med fx læsevanskeligheder. Indholdsmæssigt er der også nok at tage fat på.

Faglige Mål og it-kompetencer

Målene bygger på Fælles Mål 2009

- Eleverne skal kunne forholde sig til miljøbegrebet.
- Eleverne skal analysere og fortolke hovedpersonen Jonas
- Eleverne skal kunne analysere og fortolke symbolsk sprogbrug, inklusiv talemåder
- Eleverne skal kunne sætte et tema til diskussion
- Eleverne skal kunne lave en oplæsning ud fra et velvalgt oplæsningssted i romanen

Det er ikke sikkert, at alle mål bliver opfyldt for alle elever. Med sandsynlighed er elevernes tilegnelsesniveauer forskellige.

Anvendelse af Skole Tube-værktøjer:

- Skoleblogs > klasseblogs
- Skoleblogs > anmeldelser > bogblog

Bemærkninger om vandsymbolikken

vand, symboliserer det livgivende, rensende, frugtbarhed, fødsel og genfødsel, den urmoderlige fostertilstand, det ubevidste, det flydende og strømmende, urstof og ophav, men også kaos, undergang og død, og er et af de fire elementer. For lidt vand er en katastrofe, medfører tørke og ørken. For meget vand er også en katastrofe, medfører oversvømmelse og udslættelse. Vand findes i forskellige former, som hav, sø, flod, å, kilde, dvs. nederst, men også foroven, som regn, sne, rim m.v. I mange skabelsesmyter er vand det første, et urhav, et udifferentieret kaos

(<http://www.denstoredanske.dk/Symbolleksikon/Natur/C3%A6nomener/vand>)

I romanen optræder vand i forbindelse med det at knytte sig til et andet menneske, og som det ud af de fire elementer, Jonas behersker. I *En god dreng* er der både undergang, overlevelse og genfødsel i vandet.

- Vand i forbindelse med menneskeligt samvær og nærvær. Pædagogen Claus inviterer ham med på lystfiskeri og ind i sin personlige sfære, for dernæst – pga. hans kærestes abort - at afbryde forbindelsen. Drengen Adam skaber et håb om venskab i kraft af den fælles akvarieinteresse
- Vand, som det element, Jonas behersker. Han er en god svømmer
- Vand, der er farligt: Andreas er ved at drukne. Claes truer ham i swimmingpoolen.
- Vand som en løsningsmulighed. Jonas kan flygte fra problemerne i vandet. Både i positiv og negativ forstand
- Vand, der er livgivende: Akvariefisken overlever i meget lidt vand. Jonas er en overlever.

Bemærkninger om talemåder

To kapitler leger med talemåder, deres betydning og 'tilfældet Jonas'. Det er relevant at tage fat i sproglige opmærksomhed med henblik på forståelse af hovedpersonen og hans form for utilpassethed.

- Kapitel 2
Hjem ... min bare Hjem, mit kære hjem
- Kapitel 16
En sten i hånden En fugl i hånden er bedre end ti på taget
- Kapitel 18
Noget for noget Noget for noget

NB. Skole Tube-værktøjerne kan erstattes af andre eller findes som fri download på nettet.

Hanne Schriver

pædagogisk konsulent

marts 2014

UNDERVISNINGSFORLØB

Før romanen udleveres

Individuelt

Start på en læselog. Skriv titel, forfatter, forlag og udgivelsesår.

Brug *Bilag 1*. Se på omslagets forsidefoto.

- Skriv kort, hvad du tror, romanen handler om.
- Skriv kort, hvad du forstår ved udtrykket 'en god dreng'.
- Hvordan virker brugen af farven gul på dig?
- Brug *Bilag 2 Tankestrøm*. Læs s. 69 l. 17 – s. 70 l. 9. Hvad siger Jonas' tankestrøm dig om Jonas og hans livserfaring?

Romanen læses

Efter romanen er læst

Parafrase

Individuelt.

Skriv en parafrase på ca. 10 linjer. En parafrase er en kort genfortælling af, hvad romanen handler om.

Det kapitel, der gjorde størst indtryk

2 og 2

Se kapiteloversigten på s. 5 i romanen. Vælg det kapitel, der gjorde størst indtryk. Forklar for din sidekammerat, hvad kapitlet handler om, og hvorfor det gjorde det største indtryk.

Kapiteltitler

Individuelt

Brug kapiteloversigten på s. 5. Skriv i din læselog en forklaring på de følgende kapitler. Du skal forklare ud fra Jonas' synsvinkel.

- *Stoneface*
- *Smil dog*
- *Sådan nogle som os*
- Vælg selv den 4. titel

Fælles

Drøft jeres forståelse af 4 udvalgte kapiteltitler.

Hovedpersonen Jonas

2 og 2

Find 3 steder, hvor der er forskel på, hvad Jonas siger, og hvad Jonas tænker. Brug *Bilag 3 Tale og tanke*. Forklar, hvad der sker for Jonas, når der er modsætning mellem det talte og det tænkte.

Brug fx s. 56, 58, (64), 107 og 108.

Fælles

Print/kopier og sæt op på opslagstavle eller lav en digital fremvisning af de udvalgte steder.

Fed

Fælles

Ordet fed bruges flere gange i forbindelse med Jonas.

Skim eller genlæs s. 24, 33, 35, 40, 45, 47, 61, 116, 123 og 124.

Drøft problematikken i relation til Jonas.

Jeg-fortæller

Hvilken betydning får det for romanen, at Jonas er fortæller? At Jonas er en jeg-fortæller?

Genlæs fx s. 131, kapitlet *Fucking Tyv* (s. 131 – 133), s. 134 – 135 og s. 140.

Sammenfatning

Alle

2 og 2

Klassen deles op. Halvdelen får et 1-tal, og halvdelen får et 2-tal. Der udleveres en note-it til hver elev. De to opgaver fordeles mellem 1 og 2:

1. Skriver stikord ned, der handler om det positive ved Jonas.
2. Skriver stikord ned, der handler om det negative ved Jonas.

Quiz-og-byt. Alle skal ud på 'gulvet'. En 1'er mødes med en 2'er. 1'eren fortæller om sin note-it og begrundes. Derefter fortæller 2'eren om sin note-it. 1'er og 2'er bytter note-it og finder en ny makker, der har det modsatte fokus på Jonas.

Proceduren gentages.

Det sidste makkerpar skriver på klassebloggen (fx med menupunkt *En god dreng*) deres forklaring på, hvorfor Jonas er, som han er. Begrund med eksempler fra bogen.

Fælles

Samtale om Jonas' negative og positive sider samt forklaringer på, hvilke bud romanen giver på, hvorfor han er/er blevet, som han er.

Vand

Vand indgår på flere centrale måder i romanen.

Googl *vand*. Vælg en god kilde.

Forklar vandsymbolikken

Brug fx. følgende sider som hjælp: 59, 61, 62, 72, 83, 84 – 88, 100, 103, 108, 114 – 115, 126, 127 – 129, 137 – 139 og 140.

Hvordan indgår vand i romanen?

Hvordan indgår vand symbolsk i romanen?

Trekantsdramaet i efterårsferien

2 og 2

Udfyld Bilag 4 Efterårsferien, et trekantsdrama

Fælles

Hvorfor siger Andreas ikke fra over for Jonas før ferieturen?

Hvad bliver Claes katalysator for i forholdet mellem Andreas og Jonas?

Hvorfor kommer forskellighederne først rigtig frem – til overfladen – på ferierejsen?

Miljøer

Skim eller genlæs de nævnte sider.

Miljøet Jonas kommer fra – Jonas' mor

Individuelt

Brug s. 15, 52 – 56, 76, 78, 80, 91, 125, 126 og 134.

Bostedet for utilpassede unge – *Hellestedet*

Individuelt

Brug 36 – 37, 60, 89 – 91, 94, 95, 98 og 136

Det hemmelige sted, fristedet *Hulen*

Individuelt

Brug 18 – 19, 31, 38, 39 og 93

Beskriv dit syn på ét af de 3 steder. Skriv 3 – 10 linjer om det valgte miljø på et stykke papir.

Når alle er færdige med at skrive, laver I quiz-og-byt. Alle skal ud på 'gulvet'.

Find en makker. 1'eren fortæller om sit miljø og begrundet. Derefter fortæller 2'eren om sit miljø. 1'er og 2'er bytter papir og finder en ny makker. Alle fortæller nu ud fra deres nye stykke papir.

Proceduren gentages.

Lav quiz-og-byt 3 gange.

Talemåder og drenge som Jonas

Tre kapitler leger med talemåder, deres betydning og 'tilfældet Jonas'.

Kapiteltitel	Talemåde
Kapitel 2: <i>Hjem ... min bare</i>	Hjem, mit kære hjem
Kapitel 16 <i>En sten i hånden</i>	En fugl i hånden er bedre end ti på taget
Kapitel 18 <i>Noget for noget</i>	Noget for noget

2 og 2

Drøft med hinanden, hvordan og hvorfor talemåden bruges eller omformuleres i *En god dreng*.

Fælles

Opsamling på drøftelsen.

Oplæsningsopgave

2 og 2

Brug Bilag 1 Kapiteloversigt. Vælg ca. 1/2 normalside ud til oplæsning. Øv jer hver især. Optag hinandens oplæsning vha. mobiltelefon eller iPad. Se derefter optagelserne sammen og giv hinanden konstruktiv kritik.

Forklar for hinanden, hvorfor jeres oplæsningssted er velvalgt. På hvilken måde er oplæsningsteksten central?

Evalueringsopgave - fortolkningsopgave

Forklar romanens 3 sidste sætninger(s. 141). Aflever din forklaring til din lærer (på klasseblog, som mail eller...).

Evalueringsopgave – en anmeldelse

Lav en boganmeldelse på nettet. Brug fx:

Skoleblogs > anmeldelser > bogblog

Lav dit eget link til din anmelderrol.

Brug Bilag 5 Anmeldelse – skabelon og genre

Perspektiverende tekster,

romaner og andre udtryksformer

Alle de nævnte titler kan bruges i et forløb med temaet *omsorgssvigt eller utilpassede børn/unge*. Titlerne kan præsenteres i forbindelse med valg af prøveoplæg.

De nævnte romaner og andre bøger kan eventuelt indgå i læsebåndslæsning. Sværhedsgraden er nogenlunde ens.

Billedfortællinger

Mette Hegnhøj Mortensen: *Møgungen*. Serie: Billedromaner. Dansklærerforeningens Forlag. 2010. Findes i VIA CFUs udlånssamling.

Kortfilm

Morten Giese: *Dykkerdrengen*. Nimbus Film 2003. 30 minutter. Kan både streames og købes som dvd i VIA CFUs udlånssamling. Ligger på <http://filmcentralen.dk/grundskolen>

Romaner

Ronnie Andersen: *Komatøs*. Høst & Søn. 2012. Findes i CFUs udlånssamling

Jesper Nicolaj Christiansen: *Soldater græder ikke*. Høst & Søn. 2009. Findes i CFUs udlånssamling

Anita Krumbach: *Et mærkeligt skib*. Høst & Søn. 2009.

Litteraturliste

Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 6. – 7. klasse.* Gyldendal. 2013
Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 8. – 9. klasse.* Gyldendal. 2011.
Inkl. kopiark og *Lærers ressourcebog*

Links

En god dreng

Gratis læseprøve på s. 1 – 15 inkl. kapiteloversigt. Forlagets onlinepræsentation:
<http://www.i-bog.dk/bog/en-god-dreng-5476.html> (hentet 160314)

Glenn Ringtved

<http://www.glennringtved.dk/>

Opinion

<http://sproget.dk> (hentet 040314)

Skriverprisen

Læs mere om prisen og kriterierne plus se en oversigt over tidligere modtagere:

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Paa-tvaers-af-uddannelserne/Priser/Skriverprisen> (hentet 160314)

Symbolleksikon – vand

<http://www.denstoredanske.dk/Symbolleksikon/Naturf%C3%A6nomener/vand> (hentet 160314)

Tankestrøm

<http://ordnet.dk> (hentet 160314)

Bilagsoversigt

Bilag 1 Omslagsbillede

Bilag 2 Tankestrøm s. 69 – s. 70

Bilag 3 Tale og tanke

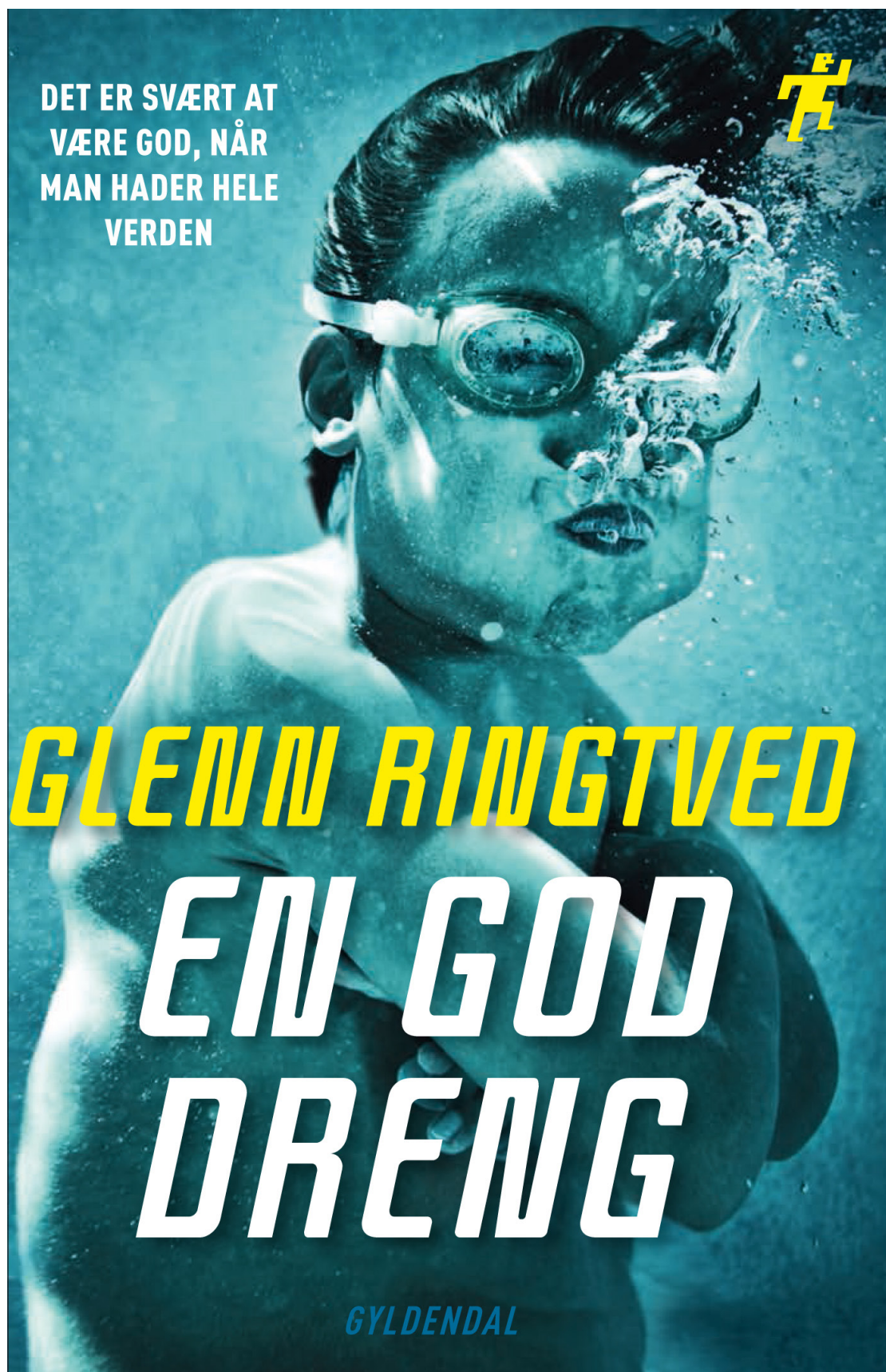
Bilag 4 Efterårsferien, et trekantsdrama

Bilag 5 Anmeldelse – skabelon og genre

Bilag 6 Bent Rasmussen (ansvarsh.) og Skriverprisudvalget: Skriverprisen 2013. Uvm. 2013

Bilag 7 Steffen Larsen: Opvarmningens kunst. Børn & Bøger. Nummer 4. 2013

Bilag 8 Kirsten Aggerholm: Glenn Ringtved. En god dreng. Børn & Bøger. Nummer 4. 2013

Bilag 2: Tankestrøm s. 69 – s. 70

1 starten.

De andre stirrede alvorligt på mig.

»Du skulle næsten have en medalje,« sagde Majken.

»Ja, for helvede,« sagde Kasper. »Af dronningen.«

Jeg så det for mig. Dronningen, der sad på sin trone. De store døre, der gik op, vagterne, der gik til side med deres lanser, og mig, der trådte ind i den kæmpestore sal.

»Træd nærmere,« sagde hun. »Jeg bider ikke.«

Jeg gik helt op til hende. Knælede og bøjede hovedet.

»Du har gjort en fantastisk indsats. For det vil jeg gerne tildele dig rigets fornemste orden: Livreddermedaljen.«

Jeg kiggede forsigtigt op på hende. Hun havde rare øjne. Og smilede venligt.

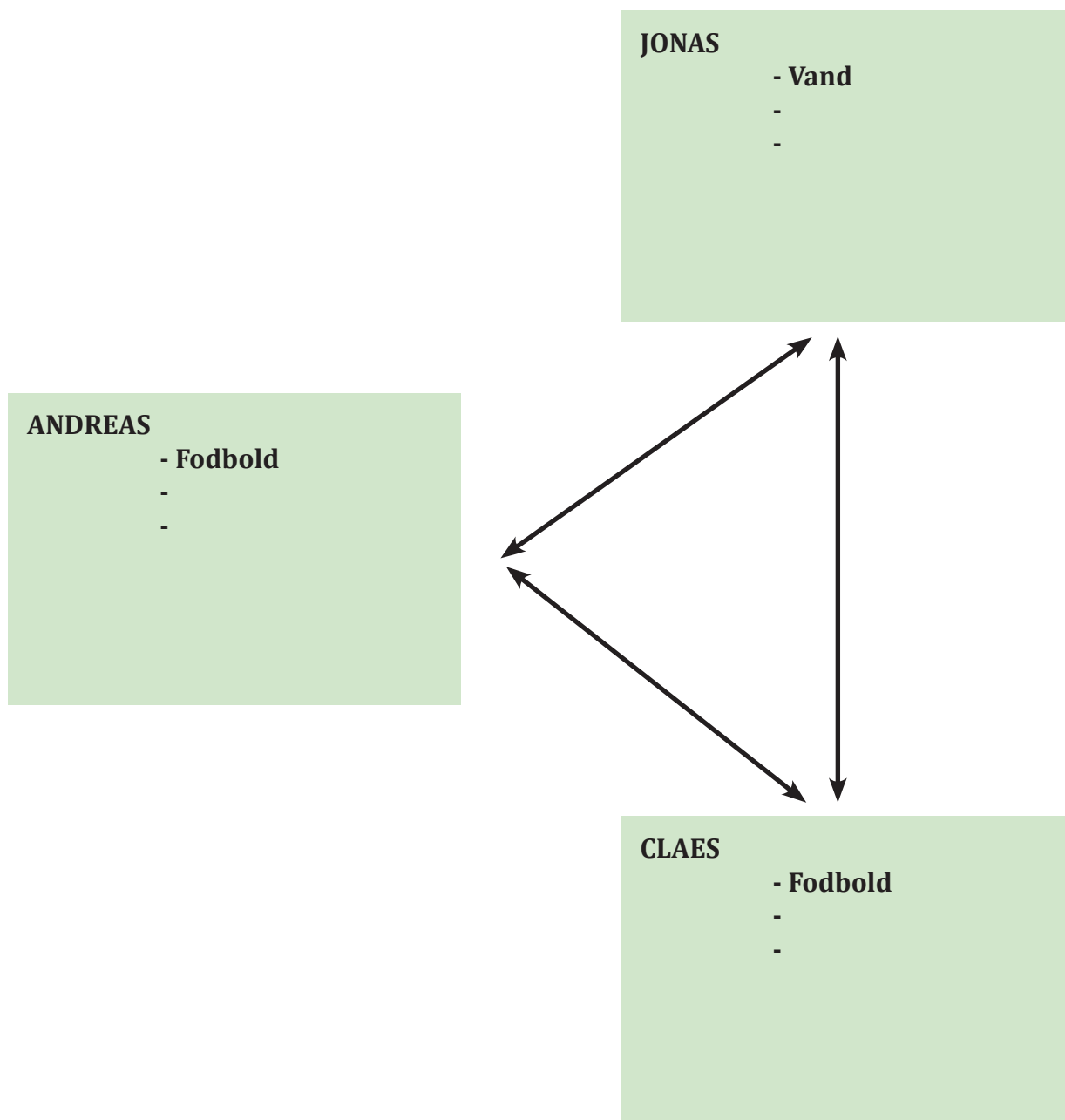
»Du er en god dreng,« sagde hun og satte medaljen fast på mit bryst.

Bilag 3: Tale og tanke

CITAT inkl sidetal	FORKLARING
S.	
S.	
S.	
S.	

Bilag 4: Efterårsferien - et trekantsdrama

Skriv mere til

Bilag 5: Anmeldelse – skabelon og genre

Opinionsgenre – Anmeldelse

En anmeldelse tilhører opinionsgenren, fordi den har anmelderens personlige meninger og vurderinger med. Opinion betyder: stemning, mening, offentlig mening, vox populi.

Det vil sige, at den indeholder forskellige teksttyper. Noget er:

Informerende

Vurderende

Men normalt anvendes et kreativt sprogbrug, som også gør anmeldelsen underholdende

Boganmeldelsens dele er:

Overskrift (skal være en appetitvækker)

Anmeldernavn

Bogens titel

Årstal for udgivelse

Bogens forfatter

Antal sider

Genre(overordnet: skøn- eller fag.)

Præsentation

Kortfattet resumé

Analyse

Emne/tema

De væsentlige personkarakterer (hovedpersonen)

Tid, sted og miljø

Eventuelle illustrationer

Sværhedsgrad

Vurdering - Subjektiv vurdering

Karaktersystem med fx stjerner

De enkelte dele blandes ofte

Analysen springes af og til over

Anmeldelser skrives ofte af fagfolk

Bilag 6:

Bent Rasmussen (ansvarsh.) og Skriverprisudvalget: Skriverprisen 2013. Uvm. 2013

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Skriverprisen 2013

Foto: Robin Skjoldborg

Glenn Ringtved

www.uvm.dk

”Når jeg skriver, så har jeg det rigtig godt

Af Bent Rasmussen, redaktør af ”SKOLEBIBLIOTEKET”

Forfatteren Glenn Ringtved (f. 1968) er årets modtager af Skriverprisen, der uddeles af Undervisningsministeriet og er på 25.000 kr. Han får prisen for romanen ”En god dreng” (2013), der er udkommet i Gyldendals nye serie for unge, ”SPURT”.

Romanen er et frysende portræt af en dreng, der i ekstrem grad søger efter kærlighed og opmærksomhed, men som skuffes og svigtes den ene gang efter den anden. ”En god dreng” er en uhyggelig aktuel, tankevækkende og realistisk roman, der rammer temamæssigt lige ind i den aktuelle problematik om inklusion og rummelighed. Romanen sætter fokus på svigt og stiller spørgsmålene: Hvad er konsekvenserne af livets barske lussinger? Og hvordan reagerer mennesker på at blive svigtet gentagne gange? ”En god dreng” er skarpt set og godt skrevet, og så er der ikke desto mindre et lille bitte lagkagelys for enden af tunnelen!

”En god dreng”

Jonas er lidt for tyk – vel 12-13 år – og har hele sit liv været kastebold for mere eller mindre kaotiske voksne,

der har været for optaget af deres egne behov til at ænse hans. Han er ikke en dreng af mange ord – der er jo alligevel ingen, der lytter. I stedet reagerer han aggressivt, og han er flintrende ligeglad med, hvem det rammer. Han er helt alene i verden. Den eneste voksne, pædagogen Claus, der viser ham oprigtig interesse, mister han, da Claus’ kæreste føder et dødfødt barn. Claus kan ikke overskue situationen og beder Jonas om at holde sig væk fremover.

Udefra set er han en helt umulig knægt, og man forstår, at ingen gider ham, heller ikke hans ’klassekammerater’. Ringtveds kup er, at læseren også forstår Jonas, fordi man oplever ham indefra og mærker hans ømme følelser. Det står klart, at Jonas godt kunne trækkes ind i fællesskabet, men det kræver en anderledes dedikeret indsats end den, omverdenen for nærværende kan præstere.

Jonas er imidlertid en god svømmer, og under et besøg i svømmehallen redder han ved et heldigt tilfælde klassekammeraten Andreas fra druknedøden. Andreas’ forældre er naturligvis evigt

taknemlige og sørger for, at Jonas får en medalje og en gave på 2.000 kr., som han køber et akvarium for. Han bliver også inviteret med Andreas og hans forældre på en ferietur til Spanien, men desværre undlader forældrene at spørge, om Andreas nu også synes, det er en

god idé. Det synes han ikke, og de to drenge er da også alt, alt for forskellige til at blive venner.

På ferieturen bliver Jonas behandlet meget nedladende af Andreas og Claes, en gut, som Andreas finder sammen med på hotellet. Ja,

faktisk chikanerer de to drenge Jonas på det groveste, og til sidst bliver han drevet så langt ud, at han gør et ubehjælpsomt forsøg på selvmord ved at ville drukne sig med en masse sten i lommerne.

Det bliver dog forhindret, men i et efterfølgende opgør slår Jonas – med en sten i hånden – Claes ned. Det bliver selvfølgelig for meget for de voksne, der slet ikke fatter, hvad der egentlig foregår – eller er foregået – mellem drengene, og Andreas’ far rejser omgående hjem med ham.

Skriverprisudvalget

Bent Rasmussen (formand)
Danmarks Skolebibliotekarere

Nils Aage Jensen
Dansk Forfatterforening

Helle Friis Mikkelsen
Landsforeningen af Læsepædagoger

Niels Christian Sauer
Danmarks Lærerforening

Juliane Øhlenschläger Vendelboe
Ordblinde/Dysleksiforeningen

"Ringtved skriver skånselsløst ærligt i et lysende klart og enkelt sprog. Stilen er dagbogsagtig intim, men ikke en eneste person udstilles. Her dømmes ikke. Forfatteren overlader til læseren at drage konklusioner. Til sidst åbner Ringtved for, at Jonas måske får det bedre, uden at lave en jukset, ulogisk udgang på historien. Det er godt gået." (Kari Sønsthagen i "Berlingske")

Et lille spinkelt håb

Jonas har så uendelig svært ved at være en god dreng, selv om han egentlig gerne vil, men det er svært, når man ikke har den indre ro og balance. Han er hele tiden grænsesøgende, bl.a. stjæler han 100 euro fra Andreas' far på ferieturen, ligesom han også negler Claes' dyre dykkerur.

Da han kommer hjem til "Hellestedet", har kammeraten Adam sørget for fisk i akvariet, en positiv handling, som Jonas tager godt imod. Som læser får man et lille spinkelt håb om, at en bedre tid måske er på vej for Jonas, bl.a. ved hjælp af de afsluttende linjer, hvor han har besluttet sig for at købe nogle flere fisk for de stjalne 100 euro:

"Jeg tror ikke, jeg vil købe en fiskestang. Jeg tror, jeg vil købe nogle flere fisk til akvariet. En til af hver slags, så de ikke er alene." (side 141)

Jonas kæmper mod meget – mod forældre, der har svigtet, mod en plejefamilie, der er gået i opløsning og mod sine egne vrede tanker og voldsomme aggressio-ner. Men romanen handler i høj grad om, at mødet med de rette mennesker får det bedste frem i os mennesker. Og det gælder også for Jonas. I mødet med den rette lærer på det rette sted kommer det bedste op i Jonas. Han bliver set og forstået og formår faktisk i glimt at leve op til romanens tvetydige titel – nemlig at være en god dreng.

Interview med Glenn Ringtved

Hvor har du fundet historien om Jonas? I den blå luft eller...?

"Jonas - og de andre drenge i historien - er et godt mix af en masse

drenge, jeg har kendt og mødt i mit liv. Både i det område, jeg er vokset op, i bokseklubben, hvor jeg tilbragte meget af min barndom og ungdom, og senere i form af nogle fantastiske drenge, som jeg lærte at kende, og som boede på sådan et opholdssted. Dem ville jeg gerne skrive om. Samtidig mødte jeg, som boksetræner, en dreng, som fascinerede mig, fordi han havde den der indelukkede muthed, det skjold, eller stoneface, som Jonas kalder det, og jeg tænkte på, hvordan der mon så ud derinde bagved. Så jeg startede med sætningen, 'jeg lod som ingenting', og skrev videre derfra. Og så udviklede historien sig derfra."

Inklusion er den store udfordring i folkeskolen p.t. Hvad er din holdning til inklusion?

"Det føler jeg mig ikke specielt kvalificeret til at svare på. Men en fyr som Jonas ville jo typisk være sådan en dreng, som kom i klemme i den almindelige skole. Fordi han ikke har redskaberne til at begå sig og formentlig aldrig rigtig vil få det. For ham vil det, som skolen er det i bogen, være forbundet med nederlag på nederlag. Så jeg synes ikke, der nødvendigvis skal være plads til alle i folkeskolen, eller at alle

skal tvinges ind i den form, både for Andreas' og Jonas' skyld, hvis jeg nu skal holde mig til bogen."

Der går en linje med utilpassede drenge, rødder, igennem dit forfatterskab. Er det en forkærlighed?

"Synes nu ikke, det er så signifikant med de der rødder, når man ser på hele forfatterskabet. Det er vel ofte bare drenge, som drenge er flest. Men skal det være, så sender det mig lidt tilbage til det første spørgsmål. De der gutter er jo en del af min private historie, for eksempel fra boksemiljøet. Mange af dem var nogle værre banditter, men jeg holdt rigtig meget af dem, fordi der var en stor ømhed for hinanden i det miljø, en masse kærlighed og følsomhed inde bag den rå facade. Sådan en som Adam i bogen kunne sagtens være en af de fyre. Ham er jeg helt tosset med."

Hvad driver dig i dit arbejde som forfatter?

"Det kunne være fint, hvis jeg bare kunne sige; at fortælle gode historier og give andre nogle gode oplevelser, men jeg har nok også lidt mere egoistiske bevæggrunde. Jeg elsker at skrive, men jeg er også bange for, at jeg er af en sådan mental beskaffenhed, at jeg aldrig ville kunne trives i et mere "almindeligt" arbejde. Jeg har prøvet, og jeg dør simpelthen indvendigt af det. Og det kan min kone skrive under på. Når jeg skriver, så har jeg det rigtig godt."

Om Glenn Ringtved

Glenn Ringtved er født 1968 og opvokset i Hjørring. Skolegangen på skiftende skoler var efter hans eget udsagn ikke nogen ubetinget succes. Han var en af de drenge, som gjorde mere indtryk på skolen end omvendt, og som ikke kunne sidde stille ret længe ad gangen. Når hans mor kom hjem fra forældrekonsultation, sov han altid "rævesøvn", fordi han vidste, hvad der ventede, nemlig gråd og tænders gnidsel! I ungdomsromanen "Lovedrug" (2004) har han i figuren Dennis brugt meget af sig selv som stor knægt.

Glenn Ringtved havde imidlertid også svært ved se det

attraktive i alternativet til skolegang, nemlig at han skulle ud at arbejde. Alligevel rendte han rent faktisk rundt til en masse firmaer i Hjørring for at få en læreplads, men det gav ikke bid nogen steder. I stedet for startede han på gymnasiet, men også her blev det for svært. Han følte det som om, han var landet på en fremmed planet og droppede ud midt i 2.g og fik arbejde på en fiskefabrik i Hirtshals.

God dansklærer

Heldigvis var der andre ting, der lokkede og kaldte på hans interesse: fodbold, boksning, rockmusik og at skrive digte og små noveller. Allerede dengang var han helt sikker på, at han skulle skrive – og han skrev faktisk en masse om natten. Selv om folkeskolen ikke havde været nogen succes, så var han imidlertid glad for sin dansklærer i folkeskolen. Hun forstod at give god respons på Glenn Ringtveds fantasifulde historier og støttede ham meget i, at han skulle være forfatter.

Så på en måde har han hele tiden haft fat i en rød tråd, der skulle føre frem mod det at blive forfatter. Han måtte dog tilbage til skolen og tog HF-eksamen i 1989. Derefter var han "føl" på dagbladet "Vendssyssel Tidende" i Frederikshavn i et halvt års tid, men fandt ud af, at det ikke var den måde, han ville skrive på.

Uddannelse

Senere startede Glenn Ringtved på læreruddannelsen på Hjørring Seminarium, hvor han tilbragte hovedparten af sin tid i nogle skrivebokse i kælderen og skrev en masse historier, men efter et halvt års tid droppede han studiet og passede derefter sin nyfødte søn, Emil, de næste halvandet år. I 1995 tog han bachelorgraden i dansk på Aalborg Universitet. Efterfølgende

"SPURT" - Gyldendal

"En god dreng" er første bind i Gyldendals nye serie "SPURT", som er korte bøger med store historier. Der har været efterspørgsel efter stærke romaner, som også er overkommelige for svage læsere, men som fortæller meget, fanger læseren og lægger op til diskussion.

Kilde: Pressemeldelse fra Gyldendal

underviste han i en kort periode på VUC. Glenn Ringtved er gift og har to sønner, der har været til stor inspiration for forfatterskabet, især til fodboldbøgerne i "Dream-team-serien", der er udkommet i o. 70.000 eksemplarer.

Debut

Glenn Ringtved debuterede i 1995 med "Benny Bøf-fugl og andre historier fra Cirkus Bambino", der er skrevet med en herlig form for grotesk humor. Siden er det gået ganske godt – for at sige det på jysk. Knap 40 bøger har Glenn Ringtved fået udgivet siden debuten i 1995, og i 2013 kom så romanen "En god dreng", som han nu modtager Skriverprisen 2013 for. En kommende og spændende udgivelse er ungdomsromanen "Dig og mig ved dagry", som Glenn Ringtved har skrevet sammen med forfatteren Sanne Munk Jensen.

Redaktion: Bent Rasmussen (ansvarsh.) & Skriverprisudvalget

Skriverprisen

Skriverprisen er på 25.000 kroner og er opkaldt efter forfatteren Esther Skriver, der i 1995 var den første prismodtager. Prisen tildeles en skøn- eller faglitterær forfatter, der skriver læservenligt og derved tilgodeser de mange forskellige læsere, som kan have svært ved at tilegne sig en del af den litteratur, der udgives. Der lægges vægt på sproglig, indholdsmæssig og grafisk tilgængelighed. For at komme i betragtning ved prisuddelingen skal værket:

- have litterær kvalitet
- være sprogligt let tilgængelig
- have layoutmæssig høj kvalitet
- henvende sig til læseren som ligemand

Se tidligere modtagere på www.uvm.dk

Opvarmningens kunst

Glenn Ringtved ved godt, at der er drenge, man ikke kan nå.

Det er snart ti år siden, *Børn & Bøger* sidst talte med Glenn Ringtved (se nr. 7/2004). Dengang stod han med den ene støvle i Spanien og udsigten til et étårigt ophold aftegnet på lystavlen.

Aab blev byttet ud med FC Malaga. Bruce Springsteen med flamenco. Nu er forfatteren for længst hjemme igen. Blev han klogere? Kan han tale spansk? Ja og nej!

Ikke ligeglad

Dengang kunne Glenn Ringtved se *Æ Hav* fra huset i Lønstrup, når han stod på tæer på 1. sal. Nu er det naboens liguster, han får øje på, når han skuer ud over egen mælkebøtteplæne fra den solide villa med drivhus i et af de pæne parcelhuskvarterer i Hjørring.

Drivhus? Har Glenn Ringtved fået grønne fingre? Næ, nej! I drivhuset står et antal behagelige stole. Her funderer forfatteren over dagens tekst. Her sidder han med en sætning som f.eks. *Jeg lod, som om jeg var ligeglad*.

Hvordan kommer han videre? Glenn Ringtved kommer ikke let til sine bøger. Behageligt, men ikke let! Måske gør han det heller ikke lettere for sig selv. Hans historier stritter stadig i mange retninger. Glenn Ringtved prøver det hele.

F.eks. sætningen *Jeg lod, som om jeg var ligeglad*, der endelig ledte frem mod ungdomsromanen *En god dreng*, som både er god og bevægende, som kan læses af enhver, skønt den fortæller om store ting, og som er en misundelsesværdig vækst for det præmierede skolebibliotek. Og forfatteren følger med.

Tiden i drivhuset har bestemt været nærende.

Glenn Ringtved bryder sig fortsat ikke om ordet "forfatterskab". Man er vel nordjyde, selv om fødestedet hedder Usserød i Nordsjælland. Men forfatteren er tydeligt bevæget over sin egen historie. Han lader ikke engang, som om han er "ligeglad".

En håbløs situation

• *Hvordan kom bogen til dig? Hvor meget af dig selv er der i den?*

- Der er rigtig meget. Der, hvor jeg boede før, ude i vestbyen (i Hjørring, red.), var der et traditionelt børnehjem, hvor vi tit havde sådan nogle børn i vores klasser, der kom og gik. De var der måske et halvt år.

- Der var altid noget *bad news* omkring dem. De havde ikke værktøjskassen i orden til at begå sig. Det var meget foruroligende. Så flyttede vi ud til Lønstrup, og der er sådan et sted magen til (Hellestedet i bogen, red.), hvor der er de der unger.

- De kommer i mine børns klasser, og

Af Steffen Larsen

Det er ikke, fordi Glenn Ringtved har "grønne fingre", han har drivhus – nej, her står et antal behagelige stole, hvor forfatteren kan sidde og fundere over dagens tekst.

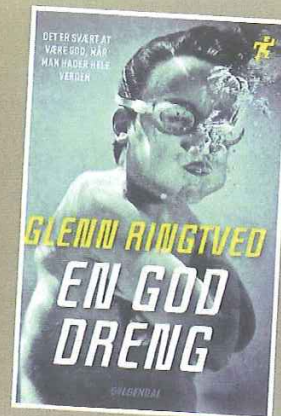

En god dreng

Jonas har set for meget. Han prøver ikke en gang på at være "En god dreng". Tværtimod giver han dobbelt igen og lader hele tiden, som om jeg var ligeglad.

Bogen er med i en tendens til at skrive sprogligt let og indholdsmæssigt tungt for unge. Det giver mange gode historier. *En god dreng* følger Jonas igennem nogle måneder på institutionen Hellestedet. Trods enkelte lyspunkter tror ikke engang forfatteren på, at det vil gå ham godt.

En af de tre vindende skoler i årets dyst om titlen Årets Skolebibliotek modtager en klassesæt af bogen med tilhørende besøg af forfatteren.

vi tager til familiesvømning i Skallerup om mandagen, og der er de også med en pædagog på vagt. De er nogle fantastisk dejlige unger, som bare ikke altid kan finde ud af det, og som ikke rigtig har nogen muligheder.

- Slet ikke?

- De har bare ikke altid redskaberne til at kunne klare sig. Nogle har, men ikke sådan en som Jonas i bogen.

- De ville gerne lege, ikke? Og vi havde det dilemma, at vi gerne ville være søde og hjælpe, og samtidig skulle man jo også lytte til sine egne børn.

- Man kan jo ikke påtage sig at skulle redde sådan en dreng igennem – så derfor er det en håbløs situation, de er havnet i. Man kan jo ikke lægge sådan et ansvar på sine egne børn.

En bog om måneden

- Det berører dig meget?

- Ja, det minder mig også om en episode fra dengang, jeg var dreng. Jeg kan huske, at min lærerinde kom hen til mig og sagde om en dreng, der havde store problemer: *Kan du ikke begynde at lege lidt med ham?*

Forfatteren

Glenn Ringtved er født den 30. marts 1968. Han er opvokset i Hjørning i grænselandet mellem arbejder- og middelklasse. Senere gik han på Aalborg Universitet, hvorfra han har erhvervet en bachelor i dansk.

Forfatteren er gift og har to drenge, der spiller fodbold. Opholdet i Spanien var fra 2004-05. Glenn Ringtved følger fodboldklubben Aab med dødsforagt.

- Gjorde du så det?

- Ja, jeg prøvede.

- Din bog minder mig om Anita Krumbachs *Et mærkeligt skib* (som fik Kulturministeriets børnebogspris for 2009)?

- Den har jeg ikke læst.

- Den fortæller også, at de ikke kan stoppe, de der gutter. De kan ikke sætte grænser. De er som tomme kar. De tager hele hånden, når man rækker dem en lillefinger. De kan ikke forstå, at der er nogle grænser. Det har du (også) enormt godt fat i.

- Ja, det synes jeg også.

- Hvad lærte du egentlig i Spanien?

- Jeg havde en fodboldhistorie i tanker, og da vi kom derned, viste det sig jo bare at være en guldgrube af historier. Mine drenge kom hjem fra skole hver dag og leverede dem.

- Og du skrev bare?

- De første fire måneder sad jeg i mine badebukser og skrev en bog om måneden.

En milepæl

- Men hvad har du lært?

- Tja, hvad Fanden har jeg lært? Det er da også et underligt spørgsmål!

- Du har i hvert fald ikke lært at tale spansk?

- Nej, drengene og Berit (fruen, red.) gik på sådan en skole, jeg gik mere sådan rundt og lyttede til folk.

- Og det skulle kun være det år?

- Vi var i vildrede. Kort før tid var vi egentlig enige om at blive længere, og drengene var indstillet på at komme på

en spansk skole (i begyndelsen gik de på en international, red.), men så fik vi kolde fødder.

- Men det har været godt?

- Det har været en milepæl i vores liv!

Og drengene voksede jo to år på det år.

- Hvad lærte du så af at komme hjem?

- Det var jo lidt trøstesløst...

- Havde du svært ved at finde dine forfatterben igen?

- Jeg havde sat mig for at skrive en novelle om ugen. Det blev så til *Blokke*.

- Hvorfor er den ikke udkommet på dit gamle forlag?

- På det tidspunkt havde jeg bare lyst til at lave mit eget forlag.

- Og den solgte godt?

- Den solgte lige så godt, som hvis den var udkommet på Gyldendal.

En langsom starter

For Glenn Ringtved er opvarmningen vigtig. Mens resten af villaen skinner af orden og renhed, er forfatterens arbejdsværelse udtryk for det stik modsatte. Her anbringer han sig hver morgen og roder lidt i bunkerne og surfer lidt på nettet.

Det er en proces, som godt kan strække sig over flere timer. Glenn Ringtved er nok en langsom starter, men når han først kommer i gang, har arbejdsdagen ingen fast grænse.

Det er også her, drivhuset kommer ind i billedet. Glenn Ringtved er i gang med 100 ting, men han kan godt fokusere. Ellers skriver man ikke 38 bøger på 18 år.

- Hvad er du i gang med lige nu?

- Jeg har lige skrevet en roman sammen med Sanne Munk Jensen. Det bliver simpelthen bare godt.

- Hvordan har I lavet den?

- Vi havde en historie, som vi syntes, var helt fantastisk.

- Har I sådan skrevet på hinandens tekster?

- Det er meget mere komplekst end som sådan. Vi brugte et par kapitler på at ramme hinandens sprog. At finde en midelvej imellem det feminine og det maskuline sprog.

Ny ren og klar historie

- Og I rettede i hinandens tekster uden at fortælle det?

- Ja. Vi skulle lige have taget forfælgeligheden. Så bliver man lidt ligeglad og tænker: Nå, var det ikke godt nok...

- Vi var meget fokuserede. Jeg har heller aldrig haft så ren og klar en historie.

- Hvem kom på historien?

- Vi er jo nordjyder begge to. Vi mødtes engang i Bindslev...

- ... nå ja, og hvad handler den så om?

- Den handler om to unge, der begår selvmord. Den udkommer til oktober.

- Hvad hedder den?

- Dig og mig ved daggry.

Bøgerne

Glenn Ringtved debuterede i 1995 med børnebogen *Benny Bøf-fugl* og andre historier fra *Cirkus Bambino*.

I skrivende stund har forfatteren udgivet 38 bøger. Fodboldserien *Dreamteam* i atypiske ni bind har været et mega-hit og danner grundlag for forfatterens udtalelse om, at jeg tjener godt. Det er store ord i en nordjysk mund!

Skal man plukke tre værker fra bunken må det være:

- *Græd blot hjerte* (2001). En billedbog om en bedstemors død med meget smukke illustrationer af Charlotte Pardi.

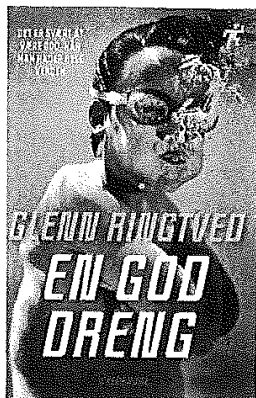
- *Billy the Kid* (2002) er en rigtig drengebog om en af vestens uheldige helte.

- *Blokke* (2007), der er udgivet på Glenn Ringtveds eget forlag Bagland. En samling rå og kærlige noveller fra betonen for unge og op.

Mens resten af Glenn Ringtveds hus skinner af orden og renhed, er forfatterens arbejdsværelse udtryk for det stik modsatte. Her varmer han op hver morgen ved at rode lidt i bunkerne og surfe på nettet.

Bilag 8:

Kirsten Aggerholm: Glenn Ringtved. En god dreng. Børn & Bøger. Nummer 4. 2013

Glenn Ringtved:
En god dreng
I serien Spurt.
Gyldendal, 141 sider,
179,95 kr.

Glenn Ringtved:
En god dreng

Jonas kan ikke bo hos sine plejeforældre, for de skal skilles. Det tænker han en del over, mens han bliver kørt til bostedet Hellestedet, hvor han nu skal bo. Det har han ikke lyst til. Han vil stikke af, hvis han får chancen.

Problemet er, at det eneste sted, han kan komme i tanke om at flygte hen, er til sin mor, og han ved, at det ikke vil være en god idé. Jonas er sur på alting. Jørgen, som ejer bostedet, er en skaldet fyr, der ikke er for venlig.

Der er ikke nogen god stemning på stedet. Kun pædagogen Claus, som ikke bor der, viser Jonas interesse og venlighed. Han tager Jonas med ud at fiske, og han viser ham, hvordan man bærer sig ad.

Jonas er fed og har aldrig haft en rigtig ven. Han trøstespiser – han æder faktisk! Han kan kun lide skolekammeraten Andreas, alle andre drenge afskyr han. Andreas vil ikke besøge ham på bostedet, og Jonas føler sig skuffet – og dum – og grim.

Men så sker der noget! Andreas er ved at drukne, og Jonas redder ham op. Derfra ændrer alt sig for Jonas. Han er blevet en helt! Andreas' forældre er meget taknemmelige, men Andreas virker nærmest flod. Jonas får en medalje, og han inviterer sin alkoholplagede mor med til overrækkelsen. Hun kommer for sent og er pinlig.

Det er nogle stakkels uglese børn, der bor på Hellestedet. Deres forældre gider dem ikke, og for pædagogerne er de bare et arbejde. Der sker det uheldige, at Claus kommer ud for en personlig tragedie og siger op, så Jonas ikke længere kan omgås ham.

Andreas er selvfølgelig glad for, at Jonas har reddet hans liv, men de har intet til fælles, og han har ikke lyst til at omgås Jonas. Det forstår hans forældre desværre ikke, så de inviterer Jonas med på ferie til Spanien. Det bliver en katastrofe. Andreas møder en anden dreng der, og de ignorerer Jonas, som hævner sig ved at stjæle og slå.

Det er en bog til at blive klog af, og den udkommer som første bind i en ny serie, *Spurt*; en ungdomsserie med bøger, som har et letforståeligt sprog, men som samtidig giver en masse indhold, og man må sige, at bogen fuldt ud lever op til seriens målsætning.

Historien viser, at ydre omstændigheder kan få børn til at gøre onde og dumme ting, og at en tekst godt kan være letlæst, selv om indholdet er kompliceret.

Kirsten Aggerholm